

Laillisuuskasvatuspaketti videomuodossa

Tämä on Hämeen poliisilaitoksen tuottama laillisuuskasvatuspaketti. Hämeen poliisilaitoksen lisäksi pakettia on ollut mukana tuottamassa Lahden, Heinolan ja Hartolan nuorisotyöpajat sekä kaksi Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijaa.

Paketti sisältää viisi opetusvideota, joista kaksi on yläasteikäisille, yksi ala-asteikäisille ja kaksi kaikille ikäryhmille. Ikäraajat ovat suuntaa antavia ja opettajan on hyvä arvioida itse, mitkä videoista soveltuvat omalle luokalle. Videot kestävät aiheesta riippuen 5–10 minuuttia. Lisäksi paketissa on jokaiseen videoon liittyvät keskustelukysymykset. Opettaja voi hyödyntää kysymyksiä videoiden näyttämisen jälkeen.

Kiusaaminen (alakoulu)

Linkki videoon: <https://youtu.be/TFtuwkfc08Y>

- Mitä ajatuksia video herätti?
- Kuinka moni on nähnyt kiusaamista netissä?
- Kuinka moni on nähnyt kiusaamista koulussa?
- Kerro esimerkki kiusaamistilanteesta?
- Mitä eroa on fyysisellä ja henkisellä kiusaamisella?
 - Kumpi on vakavampaa?
- Mitä kiusaaminen aiheuttaa kiusatulle?
- Miten kiusaaminen vaikuttaa kiusaajaan?
- Miksi kiusaaja kiusaa?
- Onko netissä kiusaaminen ”vähemmän” vakavaa? Miksi?

Vahingonteko (kaikki)

Linkki videoon: <https://youtu.be/qh8owmwGtFM>

- Kuinka moni on nähnyt vahingonteon jälkiä? (graffitit yms.)
- Kuinka moni on nähnyt, kun jonkun omaisuutta hajotetaan?
- Kerro tapahtuneesta.
 - Kuinka paljon tämän korjaaminen maksaa?
- Miksi graffiteja piirretään?
- Miksi hylättyjä paikkoja rikotaan?
- Mitä seuraa, kun jäät kiinni em. toiminnasta? (sakko, suuret vahingonkorvaukset)
- Mitä tapahtuu, jos rikkomaansa asiaa ei pysty maksamaan takaisin? (viime- kädessä ulosotto, palkasta automaattisesti osuus pois)
- Kuinka pitkään korvauksia voi joutua maksamaan?

Väkivalta (yläkoulu)

Linkki videoon: <https://youtu.be/hcWQtXcfWRU>

- Mitä ajatuksia video herätti?
- Missä yhteyksissä olet törmännyt väkivaltaiseen käyttäytymiseen?
- Oletko itse ollut osallisena, tai oletko seurannut sivusta väkivaltaista kohtaamista?
- Onko väkivaltaa ilmennyt koulussa?
- Miksi väkivalta kouluympäristössä on erityisen ongelmallista?
- Mistä väkivaltainen käytös / toisen satuttaminen johtuu?
- Mitä väkivallasta voi seurata uhrille? Entä mitä tekijälle itselleen?
- Mikä vaikutus kaveriporukalla on väkivaltaiseen käyttäytymiseen?

- Onko porukalla helpompi kiusata?
- Mitä sinä voit tehdä, kun näet väkivaltaa tai kiusaamista?
- Kuka voi puuttua väkivaltilanteeseen koulussa? Entä vapaa-ajalla?
- Ihannoidaanko väkivaltaa nuorten keskuudessa?

Näpistely (kaikki)

Linkki videoon: <https://youtu.be/fc6bJJX1elk>

- Kuinka moni tietää jonkun, joka on varastanut kaupasta?
- Kuinka moni on nähnyt, kun joku varastaa kaupasta?
 - Kerro tapahtuneesta.
- Miksi joku näpistää?
- Voiko näpistelystä tulla tapa? Miksi?
- Mitä seuraa, jos varastat kaupasta karkin? (sakko, vahingonkorvaus, ajautuminen rikolliselle tielle)
- Onko kiinnijääminen todennäköisempää, jos on jo aiemmin jäänyt kiinni? (vartijat tunnistavat)
- Haluatko itse olla varkaan kaveri?
- Vaikuttako varastelu työpaikan saantiin? Miksi?

Päihteet (yläkoulu)

Linkki videoon: <https://youtu.be/g6MxacdGmPE>

- Mitä ajatuksia video herätti?
- Missä yhteyksissä olet nähnyt/kuullut puhuttavan huumausaineiden käytöstä?
- Oletko törmännyt huumeiden käyttöön oikeassa elämässä?
- Keskusteleeko nuoret huumeiden käytöstä?
 - Millaista keskustelu on?
 - Onko keskustelu aineiden käytöstä paheksuvaa vai ihannoivaa?
 - Onko asenteet huumeiden käyttöön liittyen muuttuneet, miksi?
- Miksi huumeiden käyttö on haitallista, mitä siitä voi seurata?
- Mitä riippuvuus aiheuttaa?
- Miten huumeiden käyttö vaikuttaa yhteiskuntaan? (oheisrikollisuus, sairaalakustannukset, yhteiskunnan rahoilla eläminen jne.)
- Miksi nuori kokeilee huumeita ensimmäisen kerran?
- Mitkä asiat vähentävät halukkuutta kokeilla huumeita?
- Tunnistaako aineidenkäyttäjän ulospäin, vai voiko aineita käyttää muiden tietämättä?
- Miksi huumeiden käyttö on lisääntynyt?